

DuINKRANT

met bijdragen van MARC JANSSEN, INES VAN HEES en HENK WIJKHUISEN

LANDELIJK NIEUWS

Een komen en gaan

LEIDEN - Na een periode van negen jaar trouwe dienst is een voor velen vertrouwd persoon met een prettig stemgeluid verdwenen. Half juni nam Karin Michel afscheid als secretaresse van de Stichting Duinbehoud. Karin gaat haar energie aanwenden bij de Faculteit der Sociale Wetenschappen van de RU-Leiden als interviewer.

Als één van de weinige medewerkers heeft zij nog de pionierstijd meegemaakt in het clubhol aan de Rapenburg en de geboorte en de jeugdijaren meegemaakt van de EUCC, waarvoor zij ook enige jaren als secretaresse actief is geweest.

Karins plaats is ingenomen door Alexa de Priester. Alexa werkte tot voor kort bij DSWO-Press, een uitgeverij bij de Faculteit der Sociale Wetenschappen in Leiden. De belangstelling voor de natuur is er al vroeg ingegoten, omdat veel familieleden bioloog zijn, waaronder haar vader. Alexa zelf heeft onder meer een opleiding gevolgd aan de Lagere Agrarische School en een algemene secretaresse opleiding genoten.

Op de functie van assistent-projectmedewerker is half juni Ines van Hees aangesteld. Zij heeft biologie gestudeerd in Utrecht en onder meer onderzoek gedaan naar de visies op de natuur in de Nederlandse natuurbescherming. Ines zal zich voornamelijk bezighouden met het Actieprogramma Duinen voor de Wind, de studiedag bosomvorming en enkele projecten zoals het dynamisch kustproject Bergen-Schoorl.

Als beleidsmedewerker is per 4 september John van Vliet begonnen bij de Stichting Duinbehoud. Hij heeft na zijn HBO studie milieukunde aan de Hogeschool IJsseland in Deventer als coördinator gewerkt bij de Stichting Milieuraad Zwolle. Tevens werkt hij een dag per week bij de Stichting Vleermuizenbureau, waaruit zijn grote interesse voor deze mysterieuze dieren mag blijken. John zal zich als beleidsmedewerker onder meer bezighouden met het natuurbeleid van de Zeeuwse en Zuidhollandse duinen.

Studiedag bosomvorming

LEIDEN - In het najaar wil Stichting Duinbehoud een studiedag over bosomvorming organiseren.

Deze dag is bedoeld voor beheerders en anderen betrokkenen die ervaringen willen uitwisselen die inmiddels zijn opgedaan zijn bij de omvorming van naaldbos in de duinen. De studiedag zal in Zeeland plaats vinden. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot Ines van Hees op het bureau van de Stichting Duinbehoud (071-131800).

Symposium natuurbeleving

AMSTERDAM - Op 13 oktober a.s. vindt in de Koningszaal van Artis een symposium plaats getiteld: "Honderd jaar natuurbeleving en natuurbescherming". Het symposium wordt georganiseerd door de Heimans en Thijsse Stichting in het kader van het Thijsse-herdenkingsjaar en in het kader van het Europees Natuurbeschermingsjaar. Voor nadere inlichtingen kan men zich alleen op vrijdag wenden tot voornoemde stichting, telefoon 020-6228115.

Fietsen

WOERDEN - Alweer in het kader van het Europees natuurbeschermingsjaar vraagt de Fietzersbond ENFB om mee te werken aan promotie van natuurvriendelijk verkeer onder het motto: "Bescherm en geniet, natuurlijk zonder auto". Een motto waar Stichting Duinbehoud zich graag bij aansluit, te beginnen met het afsluiten voor doorgaand verkeer van de Duin en Kruidbergerweg in de gemeente Velsen (zie bij Noord-Holland).

BESCHERM & GENIET

WADDENEILANDEN

Luchtmacht stopt

TERSCHELLING - Op Terschelling is op 28 juni jongstleden voor de laatste maal geoefend met straaljagers. Hierdoor is een eind gekomen aan tientallen jaren geluidsoverlast op de Noordvaarder, gelegen in het uiterste noordwesten van Terschelling. Op de schietbaan is vervuiling geconstateerd, die op korte termijn wordt gesaneerd door het Ministerie van Defensie. Vooral cadmium en olie werden aangetroffen, waarbij de cadmium vermoedelijk afkomstig is van de verf van afgeworpen raketten. De grote vraag is hoe het nu verder moet met de Noordvaarder. Stichting Duinbehoud heeft vorig jaar een lans gebroken voor een natuurstrand, omdat deze plek één van de weinige mogelijkheden is in ons land om een dergelijk strand te realiseren (zie themanummer Terschelling DUIN 94:3). Het gemeentebestuur ziet echter te grote beperkingen en wil de Noordvaarder liever openstellen voor publiek.

Schorsing Lies-de Duunt

TERSCHELLING - In februari van dit jaar heeft Stichting Duinbehoud, gezamenlijk met de Stichting Ons Schellingerland en de Waddenvereniging beroep aangetekend bij de Raad van State tegen de voorgenomen bouw van een aantal zomerhuisjes in de binnenduinstrand bij Lies-de Duunt. Met de bouw van deze huisjes zou een waardevolle overgang van duin naar achterland verloren gaan. En bovendien, waar stoppen dergelijke uitbreidingen? Gelukkig heeft de fungerend voorzitter van de Raad van State, dr. D. Dolman, ons verzoek om schorsing gehonoreerd, zodat het onmogelijk is om te gaan bouwen voordat de zogenaamde meervoudige kamer van de Raad van State uitspraak heeft gedaan. Er is nog hoop!

De Hooglanders komen

TEXEL - Liepen rond mei van dit jaar al overal hooglanders rond in het kader van vijftig jaar vrijheid, vanaf augustus zullen er ook Hooglanders rondlopen in de Geul en Bollekamer op Texel. Met dit verschil dat deze Hooglanders op de loonlijst staan van Staatsbosbeheer en meehelpen de vergrassing tegen te gaan. Smaken verschillen, maar los van de zinvolle functie van Schotse hooglanders in de natuur is dit woest ogende rund ook vanuit rekreatief oogpunt een aantrekkelijk gegeven. En ondanks hun uiterlijk bovendien nog publieksvriendelijk ook, net als de Hooglanders vijftig jaar terug. Elders in dit nummer vindt u meer over begrazing aan de hand van een artikel van Cor ten Haaf.

NOORD-HOLLAND

Drinkwaterfabriek

HEEMSKERK - Het is zeer waarschijnlijk dat de nieuwe waterfabriek van de NV PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland gebouwd zal worden op het terrein van de Hoogovens. Na veel touwtrekken lijkt iedereen akkoord met deze lokatie, wat betekent dat het Noordoost Oor, een restant van een binnenduinsbos bij Heemskerk (zie DUIN, duinkrant 93:3 en 94:4) hiermee behouden lijkt. Het is te hopen dat de eigenaar, de erven Boreel, inziet dat uitbreiding van Hoogovens in noordoostelijke richting, nu vrijwel definitief passé is en dat hij het Noordoost Oor tegen een redelijke prijs zal afstaan aan het PWN.

Een ander positief gevolg van de nieuwe lokatie is de mogelijkheid voor natuurontwikkeling op de gronden die de NV PWN reeds in het tuinbouwgebied had aangekocht om de waterfabriek te realiseren. Nu deze gronden niet bebouwd worden is een versterking van de binnenduinszoom mogelijk door middel van natuurontwikkeling. Hiermee wordt iets teruggegeven, dat in de loop der jaren door afgraving ten behoeve van de tuinbouw is afgenomen.

Fietspad nationaal park

SANTPOORT - De kogel is door de kerk, nu het politieke besluit is gevallen om een fietspad te realiseren dat vanaf IJmuiden zuidwaarts loopt richting Duin en Kruidberg/Kennemerduinen. De keuze die gemaakt is gaat overeen bestaand tracé, dat thans een rustig karrespoor c.q. wandelpad is. In DUIN 94:2 is uitgebreid aan de orde geweest welke bezwaren onze stichting, maar ook de lokale natuurbeschermingsorganisaties, hadden tegen de voorgenomen fietsverbinding. De keuze voor het huidige tracé heeft als winstpunt dat geen nieuwe paden behoeven te worden aangelegd, zoals in het aanvankelijke plan wel het geval was. Met de keuze voor dit zogenaamde westtracé zal overigens de rust voor wandelaars geheel verdwenen zijn nu zij de enige verbinding tussen noord en zuid met fietsers moeten delen. Maar wat is de wandelaar vandaag de dag nog waard bij beheerders? Het landelijk beleid is op enkele uitzonderingen na toch vooral een toegeven aan de wensen van trimmers, fietsers en dergelijke die botsen met de wensen van rust- en natuurzoekers.

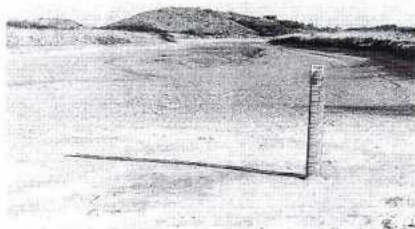
In elk geval is nu de besluitvorming rond en lijkt niets meer in de weg te staan voor de officiële opening van het park, dat op 27 september a.s. zal moeten geschieden door onze minister van Natuurbeheer.

Circuit Zandvoort

ZANDVOORT - Er zijn weer enige mijlpalen bereikt in de besluitvorming rond de racebaan van Zandvoort. De Tweede Kamercommissie voor Sport is onder voorbehoud akkoord met de A-status, mits over twee jaar aan alle voorwaarden wordt voldaan die ooit in 1988 gesteld zijn. En daar ligt nu het probleem, want aan die voorwaarden kan niet worden voldaan, maar een politieke beslissing is nu eenmaal rekbaar. Bovendien meende sportstaatssecretaris Terpstra dat nog langer wachten onbehoorlijk bestuur zou zijn ten opzichte van de circuitexploitant. Dat er al jaren sprake is van onbehoorlijk bestuur richting omwonenden, geluidsgehinderden en duinbehouders is kennelijk van minder belang. Vrijwel gelijktijdig, maar puur toevallig vernietigde de Raad van State de tijdelijke vergunning voor het huidige interim-circuit op grond van de Wet Geluidhinder. Hoera, maar helaas een Pyrrusoverwinning voor de tegenstanders, want Gedeputeerde Staten van Noord-Holland haastte zich te zeggen dat men dan de huidige situatie maar gedooft! Over onbehoorlijk bestuur gesproken.

Infiltratiepand

VOGELENZANG - De hierbij geplaatste foto lijkt genomen op een droge zomerdag, waarbij het water door de verzengende hitte verdampt is. Helaas, de foto is op 11 februari 1995 genomen in het Eerste Infiltratiegebied van de Amsterdamse Waterleidingduinen. Door omstandigheden, laten we het een communicatiefout noemen, is de toevoer tot dit infiltratiegebied dichtgedraaid.

Wie zegt dat natuurbeheer gelijkwaardig is aan waterwinning? Een leeg Eerste Infiltratiegebied in de Amsterdamse Waterleidingduinen op 11 februari 1995 (foto: Henk Wijkhuizen).

Het gevolg is geweest dat de waterfauna de geest heeft gegeven en dat e.e.a. mogelijk-kerwijs nog konsekwenties heeft gehad voor broedvogels, omdat de toevoer pas veel later weer op gang kwam.

Ofschoon Stichting Duinbehoud geen liefhebber is van oppervlakte-infiltratie, zijn we van mening dat wanneer er infiltratiepanden aanwezig zijn in de duinen, die dan wel ecologisch optimaal moeten worden beheerd. Het mag anno 1995 geen excuus zijn dat groen en blauw (natuurbeheer en waterwinning) nog langs elkaar heen werken.

ZUID-HOLLAND

Golfbaan

DEN HAAG - Als gevolg van de opmars van de golfsport in Nederland dreigt wederom een stukje natuur te verdwijnen. In het gebied Groenendaal ten noorden van Den Haag zijn plannen voor aanleg van een nieuwe golfbaan. Als eerste zou een klein duingebied eraan moeten geloven voor de aanleg van drie holes en 175 parkeerplaatsen.

Tentoonstelling

LEIDEN - In 1996 zal er langs de bibliotheken in Zuid-Holland een tentoonstelling van de Stichting Duinbehoud reizen. In deze tentoonstelling wordt het werk van de Stichting Duinbehoud in beeld gebracht en wordt met name aandacht besteed aan het onderwerp natuurontwikkeling. De tentoonstelling is te reserveren via de Bibliotheekcentrale in Schiedam.

Bollen

LISSE - In het overleg tussen de verschillende partijen die betrokken zijn bij het uitwerken van toekomstplannen voor de Duin- en Bollenstreek is een eerste resultaat naar buiten gekomen: het concept Pact van Teylingen. In dit Pact worden afspraken vastgelegd over de toekomst van de bollenteelt, de glastuinbouw, de woningbouw, de recreatie en de natuur.

Voor de natuur is een beperkt resultaat geboekt. In de streek is enige steun gevonden voor het veiligstellen van bestaande natuurgebieden en het realiseren van ecologische verbindingen. Bij dit laatste moet gedacht worden aan de inrichting van wa-

terwegen, oevers, moeraszones, bostroken e.d. tussen de natuurgebieden en landgoederen. Minder steun is gevonden voor de uitbreiding van het bestaande areaal natuurgebied. In het Pact van Teylingen is slechts een beperkt aantal hectares opgenomen voor natuurontwikkeling langs de duinrand. Met name natuurontwikkeling in het gebied Lentevreugd ten noorden van Wassenaar moet nog iets overeind houden van de oorspronkelijke doelstelling van rijk en provincie.

De milieuaspekten van de bollenteelt komen in het Pact van Teylingen slechts zijdelings aan de orde. Hiervoor wordt verwezen naar het zgn. doelgroepenoverleg.

DELTA GEBIED

Jacht

SCHOUWEN - De jagers op Schouwen hebben van de Raad van State toestemming gekregen om (voorlopig) weer door te gaan met de jacht in de duinen. De Wildbeheereenheid Schouwen-Duiveland had bij de Raad van State dit verzoek ingediend in verband met de schorsing van de jacht door een beroepsprocedure tegen de jacht van o.a. de Stichting Duinbehoud. Het besluit van de Raad van State staat in schril contrast met de uitspraak van de Tweede Kamer uit 1993 om in natuurgebieden in principe niet meer te jagen. Volgens dit zgn. "nee, tenzij"-principe moeten dieren in natuurgebieden in alle rust kunnen leven.

De argumentatie van de Raad van State was, dat het hier slechts om een voorlopige voorziening gaat en dat toetsing van de door het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij verleende vergunning aan het "nee, tenzij"-principe pas in een later stadium van de procedure aan de orde is. De Raad van State was tevens van mening, dat de schade die mogelijkkerwijs zou kunnen ontstaan door het niet bejagen van dieren belangrijker was dan de schade aan de natuur door de jacht. Geld is kennelijk nog steeds belangrijker dan de levens van dieren.

Als gevolg van de uitspraak van de Raad van State worden er komende jaren weer onnodig veel wilde eenden, fazanten, hazen, konijnen en reeën in het natuurgebied afgeschoten.

WALCHEREN - Ook op Walcheren heeft de natuurbescherming nog weinig steun gekregen van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij om voor de dieren een veilig leefgebied in te stellen. Het ministerie in Den Haag verdedigt hier met hand en tand een vergunning voor de jacht op wilde eend, fazant, konijn, ree en damhert.

Het is te hopen, dat de vertegenwoordigers van het ministerie van LNV in Zeeland (de Directie Zuid-West) meer oog hebben voor de belangen van de dieren in dit waardevolle natuurgebied. Deze directie moet namelijk jaarlijks vaststellen in hoeverre de toegestane jacht ook werkelijk noodzakelijk is. Bij onvoldoende noodzaak vervalt de vergunning.